

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Ex. No.	54-554-06-1919
Дата	04.1.06 2025

16²³
mms

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 02-00-206/4/04.06.....2025 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-ЖА ЛЮДМИЛА ИЛИЕВА
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ
ПГ ПЦДБ

Относно: *Намаляване на водите в язовир „Йовковци“ и риск от воден режим*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ИЛИЕВА,

Във връзка с постъпило, чрез председателя на Народното събрание, Ваше писмо с наш вх. № 02-00-206/23.05.2025 г., по поставения въпрос:

„Какви са причините за скоростното намаляване на водата в язовир „Йовковци“ и какви конкретни мерки предприема Министерството на околната среда, за да се предотврати воден режим и криза с водоснабдяването в гр. Велико Търново и съседните населени места?“, Ви информирам следното:

Язовир „Йовковци“ е комплексен и значим язовир, включен в приложение №1 на Закона за водите. Начинът на използването на водите от него се определя в годишен и месечни режимни графици.

МОСВ следи състоянието на яз. „Йовковци“, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружеството експлоатиращо язовирната стена и съоръженията към нея. Информацията за наличните водни обеми се публикува ежедневно на интернет страницата на МОСВ (в раздел „Пресцентър“, „Бюлетини на МОСВ“, „Води“, „Дневен бюлетин“).

Язовир „Йовковци“ е със смесено участие - 51 % държавна собственост /МРРБ/ и 49% общинска собственост /общини Г. Оряховица, Златарица, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Сухиндол/, стопанисва се от „ВиК Йовковци“ ООД, Велико Търново, което е и единствен водоползвател от язовира. Язовирът е с общ обем 92,2 млн. м³ и мъртъв обем 9,0 млн. м³.

Водите от язовир „Йовковци“ се използват за питейно – битово водоснабдяване, като част от водите подавани за водоснабдяване се преработват през ВЕЦ „Веселина“, съгласно издаденото на „ВиК Йовковци“ ООД разрешително за водовземане с цел питейно – битово водоснабдяване и производство на електроенергия.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

ПЛЕ

ISO 9001:2015

Certificate No: BG/1398Q/111

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

Басейнова дирекция „Дунавски район“ осъществява ежемесечен контрол по спазване на утвърдения от министъра на околната среда и водите график за използване на водите в комплексните и значими язовири, съгласно чл. 53 от Закона за водите, както и спазване на условията в издадените разрешителни за водовземане по Закона за водите.

При осъществяване на ежемесечния контрол по спазване на режимните графици, утвърдени от министъра на околната среда и водите, за язовир „Йовковци“ не са констатирани нарушения, свързани с неизпълнение на условията, заложи в месечните графици, както и не са констатирани нерегламентирани водовземания от язовирното езеро или чрез водовземните съоръжения на язовира.

Изготвеният от НИМХ анализ на валежите в периода 01.01.2024 г. - 27.05.2025 г. и климатични тенденции за последните 65 години, за най-близката и най - представителна климатична станция до района на водосбора на язовир „Йовковци“ в гр. Елена, показва следното:

През 2024 г. годишната сума на валежите, измерена в района на гр. Елена е 665 мм (л/м²) и е с около 11% под климатичната норма за района, което определя годината като нормална по отношение на общото количество на валежите. Не така стоят нещата обаче по отношение на месечното разпределение на валежите. През цялата 2024 г. месечните валежи са предимно под климатичните норми, но значителните количества, паднали през месец декември, компенсират на годишна база натрупания валежен недостиг.

Значително по-ниски от нормите са валежите през първите 3 месеца на 2025 г. - под 50% от съответните норми, докато месеците април и май са с валежи в рамките на нормата, които обаче все още не могат да компенсират валежния дефицит, натрупан от началото на годината.

Чисто климатично не може да се говори за съществено изменение на валежите в района на гр. Елена през последните над 60 години. Сравнявайки средните многогодишни стойности (нормите) на валежите на месечна и годишна база за два последователни климатични периода (1961-1990 г. и 1991-2020 г.), годишните валежи са почти без промяна, докато в месечното им разпределение се наблюдават съществени различия - значимо намаление на валежите през м. август през периода 1991-2020 г. спрямо предходния климатичен период (-25%), но и значително увеличение през есенните месеци септември (+21%) и октомври (+37%) спрямо периода 1961-1990 г.

През 2024 в язовира е постъпил нищожен приток – 6,69 млн. м³, през 2025 - до 30 май 2025 г. притока е 5,66 млн. м³, при прогнозен приток за много суха година в размер 18,32 млн. м³, като в края на м. май 2025 г. запълването е най-ниското за последните 20 години.

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване. При недостатъчен приток, чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовира, като това не може да гарантира с необходимата обезпеченост водопотреблението.

С месечните графици, предвид малкия приток и нисък обем са редуцирани заявките на ВиК оператора от язовира от началото на 2025 година, като са разрешавани води в съответствие с утвърдения годишен график за много суха година.

След постъпило писмо от дружеството, с искане за увеличаване от 1,700 млн. м³ на 2,000 млн. м³ на разрешените за използване обеми за питейно – битово водоснабдяване от язовир „Йовковци“, както за м. април 2025 г., така и за следващите месеци, обосновано с честите аварии и предстояща рехабилитация на амортизираната водопроводна мрежа, от м.

април 2025 г. се отпускат водни обеми в размер 2,0 млн. м³ за обезпечаване на питейно-битовите нужди на населението.

Независимо от горното, при предпоставката за постъпване на приток, подобен на този от 2024 година и разход над три пъти повече от притока, язовирът не може дългосрочно да обезпечи нуждите за питейно – битово водоснабдяване.

В тази връзка следва да се предприемат действия за акумулиране на обем, в т.ч. рехабилитация на мрежата, с цел значително намаляване на загубите по съоръженията, осигуряване на алтернативни водоизточници при необходимост и др.

В допълнение, следва да се отбележи, че политиката, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водостопанските системи и съоръжения в отрасъла ВиК, се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството и общинските съвети и кметове на общини, в съответствие с чл.10, ал.1, т.1 и т.2 и чл. 10а, ал.4, чл. 10в от Закона за водите.

Действия за осигуряване на питейно-битовото водоснабдяване на населението в област Велико Търново следва да се предприемат от кметовете на общините, ВиК – оператора и областния управител, при координация от МРРБ.

МАНОЛ ГЕНОВ

Министър на околната среда и водите

